

TRST - Marijana Poznič v DSI o slovenski politični emigraciji v Argentini

»Slovenski čudež«

Skupnost, ki jo določa katoliška vera in slovenska šola, se je ohranila zaradi trme, ljubezni in vztrajnosti

Kulturni in družbeni dosežki ter izzivi, pred katerimi stoji skupnost povojnih slovenskih političnih emigrantov v Argentini, so bili v središču pozornosti ponedeljkovega večera v Peterlinovi dvorani. Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černetca sta povabila v goste odvratno in sodno prevajalko iz Buenos Airesa Mariano Poznič, ki kot urednica tednika Svobodna Slovenija in tajnica krovne organizacije Zedinjena Slovenija zaseda pomembno mesto v skupnosti argentinskih Slovencev. Avtorici, ki je podrobno predstavila udejanjenje »slovenskega čudeža« v Argentini, je vprašanja postavil novinar Ivo Jevnikar.

V Argentino se je v prvih povojnih letih preselilo od 5 do 7 tisoč slovenskih političnih emigrantov. Njihovi potomci se še danes v celoti posvečajo najrazličnejšemu skupnemu delovanju. Družine političnih emigrantov so bile zelo številne. »Skupnost sloni na dveh temeljih: na katoliški veri in slovenski šoli«, je obrazložila Pozničeva. Vdrževanje slovenske zavesti, jezika in kulture temelji na prostovoljnem delu vzgojiteljev, ki so zelo požrvali in delavni. Kljub dejstvu, da je v minulih letih število vpisov upadlo, je lani slovenske šole ob sobotah obiskovalo več kot 300 otrok. Tečajje za solnike financira Urad za Slovence v tujini in po svetu. Na dveh argentinskih univerzah deluje lektorat za slovenski jezik, tretjega naj bi v kratkem odprli v Cordobi.

Če v sedanjem času skrbijo za argentinske rojake trije dušni pastirji, je po vojni bilo v tej državi dejavnih kar 184 slovenskih duhovnikov, od katerih so mnogi šli v misijone ali so prevzeli zadolžitve v španskih župnijah. Katoliška vera združuje člane slovenske skupnosti, od katere se zaradi upada zanimanja za religijo nekateri oddaljujejo.

Stiki s primorskimi Slovenci v Argentini so bili od začetka dalje napeti. Nekaj poskusov sodelovanja je sicer bilo, vendar so se izjalovili; kaže, da tudi zaradi pritiska iz bivše SFRJ. Do združitve naj bi ne prišlo, ker se skupnosti prepoznava v »drugačnih zgodbah«. Poleg primorskih Slovencev, ki so dejavni v društvu Triglav, se tudi beneški Slovenci držijo zase. Posebnost predstavlja skupni shod, ki se ga enkrat letno udeležuje od 2 do 3 tisoč Slovencev.

V nadaljevanju srečanja je avtorica govorila o slovenskem tisku v Argentini. Odmevi na tednik Svobodna Slovenija, ki je prišel lani izhajati tudi v digitalni obliki, so pozitivni. Srednje-mлада generacija skrbi za izid tudi drugih revij. Če starejši besedni ustvarjalci pišejo v slovenskem jeziku, ostali uporabljajo špansko. Skupnost upravlja tudi doma za starejše občane. Za argentin-

Argentinska Slovenka Marijana Poznič v Peterlinovi dvorani z novinarjem Ivom Jevnikarjem

FOTODAMJAN

ske Slovence so stiki in neposredno doživljanje Slovenije »nujni« do države svojih prednikov gojijo tudi mladi nadse pozitivni in čustveni nabo. Obiskov iz Evrope se člani skupnosti vselej selijo.

Ob prihodu v Argentino so se Slovenci naseljevali strnjeno, danes pa so precej bolj razpršeni. Nekaj družin dosledno uporablja doma slovenski jezik, v glavnem pa prevladuje dvojezičnost. Medsebojne stike je v 14-milijonski prestolnici težko gojiti. Gostjo srečanja, denimo, loči od slovenskega društva, kamor zahaja po službi trikrat tedensko, 45-minutna vožnja z avtomobilom...

Kaj pa prihodnost? Kako se bo onkrak velike luže ohranila slovenska

zavest? Slednja se iz objektivnih razlogov postopno dejansko ločuje od slovenskega jezika. Mladi imajo danes k sreči na razpolago študentske izmenjave, ki omogočajo spoznavanje slovenskega jezika. V minimalni meri se mladi še odločajo za selitev v Slovenijo.

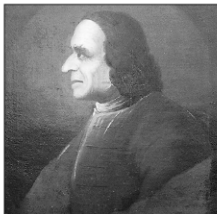
Na srečanju je tekla beseda tudi o Argentini nasploh, v katero se danes priseljujejo prebivalci iz drugih južnoameriških držav ter Kitajci. Državo, ki je bogata, spremlja krize, iz katerih se pa Argentinci vselej znajo izvleči.

Slovenska skupnost se je po mnenju predavateljice ohranila zaradi trme, ljubezni in vztrajnosti njenih članov. Ob 25-letnici samostojnosti Slovenije se je v argentinski prestolnici zbralo kar pet tisoč ljudi. (mch)

TRST - Konservatorij

Tartinijevi originalni pismi obogatili zbirko

Knjižna zbirka tržaškega konservatorija Tartini se odslej lahko ponaša z dvema novima originalnima rokopisa znamenitega skladatelja in violinskega virtuozja, po katerem nosi ustanova ime. Gre za dragocena pisma, namenjena pruskemu kralju Frideriku II., v katerem razlaga eno izmed njegovih najpomembnejših izumov: t.i. tretjni ton. Tega tvorita dva sočasno zaigrana harmonična tona. Zapisava segata v daleč do leta 1767. Širši javnosti jih bodo predstavili **danesh ob 17. uri** v glavni dvorani tržaškega konservatorija (Ulca Ghega 12). Dogodek spada v okvir projekta evropskega programa Interreg V-A Italija - Slovenija 2014-2020 z naslovom Kulturni turizem v znamenju Giuseppeja Tartinija. V kratkem nameravajo objaviti vsa posedovana pi-

Portret v Piranu rojenega skladatelja

sma in pripraviti katalog njegovih del. Nekatero izmed teh vsebin bodo dosegljive tudi na namensko ustvarjeni spletni strani.

Komentirani koncert

Pianist, skladatelj in pedagog Bojan Glavina bo **danesh ob 17.30** ponovno gost Glasbene matice. V Gallusovi dvorani na njenem rojanskem sedežu (Ul. Montorsino 2) bo izvedel koncert *Slovenske klavirske miniature*. Pomembne skladbe bo tudi komentiral. Vstop je prost, vabljeni pa so zlasti pianisti.

Ločeno zbiranje v Dolini

Oddelek za storitve in območju občine Doline obvešča, da je bilo ločeno zbiranje papirja in kartona, ki je bilo prekinjeno zaradi posebno neugodnih vremenskih razmer, ponovno vzpostavljeno večeraj. Nadomestno zbiranje bodo nadoknadili **danesh** v industrijski in obrtni coni, **jutri** na Krmenki, v Žavljah, v Frankovcu ter v **petek** pri Domju, v Lakotiču in pri Puljah.

Občni zbor Skupine 85

Danesh ob 17.30 v prvem sklicanju in **ob 18.30** v drugem sklicanju je v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah na sporedu izredni občni zbor društva Skupina/Gruppo 85. Občni zbor je volilnega značaja. Sledi druženje ob glasbenem nastopu Piera Puriča.

Novi medicinski direktorji

Integrirano zdravstveno-univerzitetno podjetje AsuiTS bo na podlagi zakonskega odloka 75/17 (t.i. odlok Madia) ter dogovora med Deželno FJK in sindikati s pogodbo za nedoločen čas zaposlila šest medicinskih direktorjev. Od jutri bodo zdravniki, ki so zadoštili pogojem (več kot triletna delovna izkušnja znotraj podjetja s pogodbo za določen čas) dokončno okrepili osebje zdravstvenega podjetja.

Ob zaključku konferenca

V Poštnem muzeju na Trgu Vittorio Veneto se zaključuje razstava *A tutto gatto*, ki je požela velik uspeh med obiskovalci. **Ob 17. uri** bo v veliki dvorani na sporedu zaključna konferenca z naslovom *Una casa Cat friendly (Come rendere la casa a prova di gatto)*. Srečanje bo vodila Zivinozdravnica in etnologinja Francesca Serena. Pred konferenco si bo od 16. ure mogoče še zadnjič ogledati razstavo o zanimivem mačjem svetu. Vstop prost.

Za človekove pravice

Na današnji dan bi ruska aktivistka za človekove pravice Natalija Estemirova praznovala 60. rojstni dan. Estemirova je bila prijateljica Ane Poltakovske in Andreja Mironova, delala je v mestu Grozni v Čečeniji, kjer je raziskovala nečedne posledice čečenske policije. 15. julija 2009 so jo ugrabili in jo ubili. Delo Titje Estemirove je prevzel Ojib Titiev, ki so ga pred kratkim aretirali v lažni obtožbi. Amnesty International opozarja na nenehne kršitve človekovega pravic, tudi zoper homoseksualno skupnost v Čečeniji. Titieva je treba osvoboditi in ustaviti napade na uradnike Grozny Memoriala.

Boj proti raku

Na medicinski konferenci v hotelu Savoia Excelsior Palace bodo **danesh ob 17. uri** predstavili inovativno tehnologijo IORT (Intra Operative Radiation Therapy) za zdravljenje rakastih obolenj. Novo metodo je razvila ekipa univerze v Trentu ter podjetij R3Place in Logic, raziskave pa so potekale v avianski bolnišnici CRO.

Film L'onorevole Angelina

Filmski korozek Charlie Chaplin vabi jutri v Ljudski dom v Podlonej (Ul. Masaccio 24) na ogled filma L'onorevole Angelina režiserja Luigiia Zampe. Film predstavlja zgodbo pogumne Angeline, ki se je v povojnem času prizadevala za dobrobit prebivalcev Rima. V glavni vlogi nastopa priznana igralka Anna Magnani.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 28. februarja 2018

ROMAN

Sonce vzide ob 6.45 in zatone ob 17.50 - Dolžina dneva 11.05 - Luna vzide ob 16.02 in zatone ob 5.50.

Jutri, ČETRTEK, 1. marca 2018

ALBIN

VREME VČERA: temperatura zraka -1 stopinje C, zračni tlak 1017 mb uсталjen, vlaga 25-odstotna, veter 13 km na uro, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 9 stopinj C.

Čestitke

29. februarja praznuje naša **SONJA 50 let**. Vse najboljše ji želimo vsi Tržurnjevi.

Danesh bo v Bazovici na Mzarju prav veselo, najin dragi nomen STO-JAN okroglih 70 slavi. Naj te povsod spremlja sreča, zadovoljstvo in predves zdravje. Zelimo, da se ti izpolnjuje vse želje. To ti voščijo tvoji Janja, Mateja ter vsi domači.

Dragi IGOR! Si med prvimi, ki **danesh svojo okroglo obletnico slavisi. Vse najboljše ti želi soletnica iz Bazovice.**

Osmice

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rizarne. Toči belo in črno vino z domačim prizgikom. Tel: 329-8006516. **IGOR IN MARIZA** sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel. 366-5304154.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKEKIH UPOKOJENCEV v Trstu in krožek Kruči vabita v petek, 9. marca, na spomladanski izlet z vodenim ogledom fresk Giottove šole v samostanu v Sesto al Reghena in obiskom Sejma cvetja in vrtinarstva v Pordenonu, enega pomembnejših na našem koncu. Vpis in info na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

prej do novice

www.primorski.eu

Loterija 27. februarja 2018

	57	20	58	2	23
Bari	57	20	58	2	23
Cagliari	7	57	74	28	64
Firenze	80	3	48	57	41
Genova	56	43	81	32	50
Milan	89	71	26	76	7
Neapelj	6	83	39	57	7
Palermo	42	30	5	87	81
Rim	49	52	56	28	44
Turin	37	33	55	56	59
Benetke	37	33	71	35	43
Nazionale	84	80	51	52	41

Super Enalotto št. 25

	48	56	66	83	86	89	julij 6
Nagradni sklad	48	56	66	83	86	89	109,223,656,29 €
Brez dobitnika s 6 točkami							– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami							– €
2 dobitnika s 5 točkami							93,940,29 €
461 dobitnikov s 4 točkami							434,71 €
19.172 dobitnikov s 3 točkami							30,51 €
298.928 dobitnikov z 2 točkami							5,98 €

Superstar

	67
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
Brez dobitnika s 4 točkami	– €
81 dobitnikov s 3 točkami	3.051,00 €
1.482 dobitnikov z 2 točkami	100,00 €
9.204 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
22.954 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

BAZOVICA - 11. marca

Gorski tek: 100% Kokoš Trail

Ljubitelji teka so v **nedeljo, 11. marca**, vabljeni na gorski tek na Kokoš. Z mednarodnim dogodkom *100% Kokoš trail*, na katerem pričakujejo 700 gorskih tekačev iz Slovenije, Hrvaške in Triveneta, bodo počastili spomin na tržaškega alpinista Virgilia Zecchinija.

Podrobnosti letošnje izdaje je organizator, združenje Evinrude, predstavil na večerajšnji novinarski konferenci v Mestni hiši. Eden od glavnih pokroviteljev tekaškega dogodka je Občina Trst, pomembno vlogo pri dogodku pa igra tudi mestni prevoznik Trieste Trasporti. Kot je povedal predsednik združenja Graziano Ferlora, bodo s tem tekom odprli boj za pokal Pokrajine Trst.

Gorski tek na Kokoš predvideva dve trasi: 16-kilometrski tek s 500-metrovsko višinsko razliko ter 8-kilometrski tek s 300-metrovsko višinsko razliko. Start bo ob 10. uri, tekači pa se bodo dobili na nogometnem igrišču Zarje v Bazovici. Tam jih bo pričakal uspešni slovenski tekač Mitja Kosovelj, ki bo uvedel letošnji gorski tek na Kokoš. Kot sporoča organizator, se lahko tekači prijavijo na e-naslovu kokos@euromarathon.it, prijavnine pa bodo poravnali na dan športne prireditve. (sz)